جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

دستورالعمل

برنامه های ۱۰ گانه درون سازمانی ترویج فرهنگ عفاف و حجاب

در دستگاههای اجرایی و استانداری های سراسر کشور

(ویژه کارکنان ،خانواده های آنان و مراجعین)

ستاد مرکزي صيانت از حريم امنيت عمومي و حقوق شهروندان وزارت كشور

بسمه تعالی

دستورالعمل برنامه‌های ۱۰ گانه ترویج فرهنگ عفاف وحجاب دردستگاه‌های اجرایی و استان‌های سراسر کشور
(ویژه کارکنان،خانواده‌ها و مراجعین)

کلیات

برنامه های درون سازمانی ترویج عفاف و حجاب مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات است که تمامی وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها، ادارات و نهادها برای ترویج، تبلیغ، معرفت‌افزایی و نهادینه‌سازی فرهنگ اصیل و متعالی ایرانی و اسلامی در حوزه‌ی حجاب و عفاف، نسبت به تحقق آن برنامه‌ریزی و اقدام می‌کنند.

همه دستگاه‌های ذیربط در تهیه، اصلاح و تکمیل این مجموعه مشارکت کرده و خود را ملزم به رعایت مفاد آن می‌دانند.

اصول حاکم بر کلیت برنامه‌های این دستورالعمل که تحقق اهداف مورد نظر منوط به رعایت و التزام به آنهاست به شرح زیر می‌باشد.

۱- اطلاع‌رسانی و تبلیغات، متناسب با فضای عمومی و اقتضائات ویژه هر دستگاه

۲- الزام بر استفاده از تجربیات موفق و استقبال از ابتکار، خلاقیت و نوآوری برای افزایش کارآمدی و روزآمد ساختن شیوه‌های اجرایی کردن این دستورالعمل

۳- تعیین ردیف و تخصیص بودجه و اعتبارات لازم و کافی برای پی‌گیری و اجرای برنامه‌ها

۴- تاکید براطلاع، اشراف و حمایت بالاترین سطح مدیریتی هر دستگاه از این دستورالعمل و لزوم ورود و حضور سایر سطوح مدیریتی برای تحقق آن

۵- تاکید و توصیه به مطابقت کامل هر نوع تدبیر، برنامه و اقدام با مفاد و چارچوب‌های این دستورالعمل و پرهیز از رویکردها و اقدامات سلیقه‌ای و شخصی

۶- تبیین علمی «برتر و کامل بودن چادر به عنوان حجاب»و ویژگی‌های شغلی و حرفه‌ای مخاطب و اقتضائات سازمانی در تبلیغ و ترویج «چادر به عنوان حجاب برتر»

۷- برنامه‌ریزی و اقدام به منظور ارتقاء موضوع عفاف و حجاب از سطح موضوعی با طبقه‌بندی اداری و تکلیفی ظاهری به تراز باوری عمیق و انتخابی آگاهانه

۸- تاکید و توجه توامان به تعمیم موضوع عفاف و حجاب به زنان/ مردان

۹- اعمال دقت در اجرا و اظهار علنی حساسیت توسط مدیران نسبت به مواجهه و استفاده‌ی ابزاری و ناقض اهداف این دستورالعمل

۱۰-استفاده علمی و متناسب با اقتضائات سازمانی، از آیات و روایات، مضامین دینی و معنوی، فرمایشات، رهنمودها و توصیه‌های امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری، در برنامه‌های آموزشی، ترویجی و تبلیغی

۱۱-ترجیح و تقدم بخشیدن به مواجهه ملایم، مبتنی بر حسن خلق و معطوف به جذب حداکثری و احاله‌ی برخوردهای انضباطی به آخرین مرحله از مراحل تصمیم‌گیری

۱۲-تاکید بر جذب مشارکت همدلانه‌ی کارکنان هر دستگاه در اجرای برنامه‌ها

۱۳-توجه و تاکید بر اهمیت واگذاری هرگونه مسئولیت، در هر سطحی، به افرادی دارای حسن سابقه، واجد محبوبیت و آشنا و عامل به اصول اخلاقی و رفتار متعادل انسانی

۱۴- استفاده از اعتبار جاری در تهیه لباس متحدالشکل با همکاری کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متناسب با شئونات اسلامی

برنامه‌اول: پایش و بررسی وضعیت عفاف و حجاب

اقدامات:

۱- برگزاری منظم جلسه کمیته عفاف و حجاب و گروه‌های تخصصی در امور هنری، تبلیغی ، آموزشی، پژوهشی، نظارتی و....

۲- پایش و بررسی وضع موجود عفاف و حجاب در دستگاه و اتخاذ راه‌کارهای بهبود آن

۳- ارایه گزارشات فصلی یا موردی به مسئولین عالی در خصوص آخرین وضعیت عفاف و حجاب در سازمان

۴- تنظیم صورتجلسه و تهیه گزارش برای رؤیت دبیر ستاد صیانت دستگاه یا استان

۵- پی‌گیری مصوبات و ارایه گزارش در نشست ستاد صیانت دستگاه یا استان

برنامه دوم: تدوین و ترویج منشور عفاف و حجاب

اقدامات:

۱- تعیین حدود پوشش کارکنان زن برابر دستورالعمل های مربوطه شامل : چادر یا مانتوی غیر چسبان با آستین بلند تا زیر زانو و بدون علایم، شلوار پارچه‌ای، مقنعه بلند (به طوری که تمام سر، موها، و نواحی گردن پوشیده شود) با رنگ‌های متعارف بدون زینت و زیورآلات و عدم استفاده از هرگونه لوازم آرایشی

۲- تعیین حدود پوشش کارکنان مرد شامل: رعایت آراستگی و متانت ظاهری، اجتناب از پوشیدن تی شرت، پیراهن تنگ یا آستین کوتاه و شلوار تنگ یا جین و نیز پوشیدن لباس‌های دارای نشانه های غربی یا زیورآلات غیرمتعارف و کمربندهای پهن با سگک غیرمتعارف و پیرایش نامناسب موی سر و صورت

۳- ایجاد فضای امن و آرام با اتخاذ تدبیر مناسب برای جداسازی محیط بانوان از جمله: محل کار، سرویس ایاب و ذهاب و غذا خوری؛ در راستای کاهش اختلاط و سالم سازی روابط بین کارکنان زن و مرد به استناد مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

۴- خودداری از به کارگیری بانوان در پست و محل‌های سازمانی پر ازدحام ویژه آقایان و حتی المقدور در نوبت کاری شبانه

۵- ترجیحا به کارگیری منشی و یا مسئول دفتر مرد برای مدیران آقا و زن برای مدیران خانم

۶- تدوین منشور عفاف و حجاب سازمان مبتنی بر شریعت اسلام، رهنمودهای امام (ره) و مقام معظم رهبری(مدظله العالی)، قوانین و مقرارت جاری و ماهیت سازمان

۷- اطلاع رسانی و آگاه سازی کارکنان و مراجعین نسبت به مولفه‌ها، شاخص‌ها و معیارهای منشور عفاف و حجاب

۸- فرهنگ سازی منشور عفاف و حجاب در سازمان مبتنی بر قوانین و مقررات جاری کشور و ماهیت سازمانی

۹- تهیه دستورالعمل و پیوست فرهنگی برای رعایت شئونات اسلامی و ترویج عفاف و حجاب در برپایی جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها، همایش‌ها، اماکن تفریحی، شهرک‌های سازمانی، فروشگاه‌های تابعه و نحوه حضور کارکنان در اجلاس‌ها و سفرهای بین‌المللی

برنامه سوم : آموزش و اقناع سازی

تبصره(۱): اجرای ۶ جلسه ۲ ساعته برنامه‌های آموزشی و تربیتی درسال برای حداقل ۵۰ درصد کارکنان و مدیران و ۲۵ درصد خانواده‌ها متناسب با امکانات و مقدورات سازمانی

تبصره(۲): اجرای حداقل یک همایش یا گردهمایی با عناوین زیر در سال:

- همایش کارکنان (زن و مرد)
- همایش ویژه بانوان (کارکنان زن و همسران کارکنان مرد)
- همایش ویژه آقایان (کارکنان مرد و همسران کارکنان زن)
- همایش ویژه دانشجویان (فرزندان دانشجوی کارکنان)
- گردهمایی ویژه فرزندان دبیرستانی کارکنان
- گردهمایی ویژه فرزندان دبستانی و کودک کارکنان
- گردهمایی خانواده محور شامل همه اعضای خانواده کارکنان

تبصره(۳): خودداری از برگزاری کارگاه‌های آموزشی، گردهمایی‌ها و همایش‌های پر ازدحام ، شلوغ ، غیرقابل کنترل و فاقد اثربخشی

اقدامات:

۱- برگزاری همایش‌ها وکارگاه‌های آموزشی و جلسات هم اندیشی با رویکرد عفاف و حجاب برای کارکنان و خانواده‌های آنان

۲- استفاده از روش‌های نو و ابتکاری پر محتوی و با نشاط در برگزاری همایش‌ها و نشست‌های آموزشی با رویکرد عفاف و حجاب

۳- استفاده از فرصت مناسبت‌ها، اوقات فراغت تابستان و سایر تعطیلات (در قالب دوره‌ی یک روزه) حتی المقدور به تفکیک برنامه‌های مذکور در تبصره(۲)

۴- استفاده از اساتید و شخصیت‌های مجرب، فاضل و خوش بیان حوزوی و دانشگاهی مورد تایید دستگاه‌های ذیربط و پاسخ به سوالات و شبهات مربوط به عفاف و حجاب

۵- معرفی الگوی جامع و مناسب عفاف و حجاب و پوشش اسلامی و ایجاد زمینه‌های دسترسی به آن

۶- حضور مدیران عالی و خانواده‌ی آنان با رعایت آداب و ظواهر دینی در همایش‌های خانوادگی و تاکید بر الگو بودن آنان برای دیگران

۷- الزام به حضورکارکنان در برنامه‌های آموزشی و احتساب آن در آموزش‌های حین خدمت و دوره‌های مصوب سازمان

۸- حتی المقدور تهیه و توزیع ویژه نامه‌های علمی آموزشی برای تبیین وتشریح اهمیت و ضرورت عفاف و حجاب در جامعه

برنامه‌چهارم: خدمات فرهنگی و هنری و تبلیغی عفاف و حجاب

تبصره (۱): فعالیت‌های فرهنگی، هنری و تبلیغی شامل: اجرای مسابقات، تئاتر، نمایش فیلم، برگزاری نمایشگاه، اردوهای فرهنگی، زیارتی و سیاحتی و عرضه بسته‌های فرهنگی

تبصره (۲): اجرای ۴ عنوان از برنامه‌ها فوق در طول سال برای حداقل ۵۰٪ کارکنان و خانواده آنان و نیز اعزام ۱۰درصد آنان به اردوه متناسب با امکانات و توانمندیهای سازمان

اقدامات :

۱- اجرای برنامه‌های فرهنگی، هنری و تبلیغی ویژه بانوان شاغل و خانواده‌های کارکنان و مراجعین با موضوع عفاف و حجاب

۲- ارایه تسهیلات مناسب برای بهره مندی کارکنان و خانواده‌ی آنان از پوشش (مد و لباس) اسلامی و متناسب با الگوهای مطلوب اسلامی _ ایرانی با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط

۳- عرضه بسته های فرهنگی با تخفیف ویژه همراه با برگزاری مسابقات فرهنگی در نمایشگاه‌ها، مراسم و مناسبت‌ها

۴- دعوت از بانوان محجبه و موفق در عرصه‌های اجتماعی فرهنگی، هنری و کارآفرین با هدف الگوسازی برای ترویج عفاف و حجاب

۵- ارسال پیامک در مناسبت‌های خاص، تبریک تولد، ازدواج، ارتقاء تحصیلی و ... . به کارکنان همراه با پیام اخلاقی با موضوع خانواده و عفاف و حجاب

۶- غنی سازی اوقات فراغت خانواده‌های کارکنان و تقدیر از خانواده‌های موفق با رویکرد عفاف و حجاب نظیر اردوهای زیارتی و سیاحتی

۷- استفاده از فرصت مراسم و مناسبت‌های مذهبی و ملی برای ترویج عفاف و حجاب و تجلیل از خانواده‌های شهدا و ایثارگران

۸- اجرای برنامه های فرهنگی و آموزشی در اردوها و ایجاد فضای معنوی مناسب برای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب

۹- ترغیب و اعزام کارکنان و خانواده آنان به اردوهای راهیان نور با تاکید بر استفاده از راویان رزمنده و مجرب دفاع مقدس و ارایه هدایای فرهنگی با مضامین خاطرات و منتخب وصیت‌نامه‌های شهداء در خصوص رعایت عفاف و حجاب

۱۰- تامین شرایط و زمینه‌های مناسب ورزشی، تفریحات مفرح ، سالم ، هیجان‌آور و با نشاط برای خانم‌های شاغل و خانواده‌های کارکنان متناسب با مقدروات و شرایط سازمان

برنامه پنجم: خدمات مشاوره‌ای

تبصره: پیش بینی نیم ساعت مشاوره در ماه برای حداقل ۵درصد از کارکنان و خانواده‌ها

اقدامات :

۱. دعوت از مشاورین متاهل، مجرب و آشنا به آموزه‌های دینی

۲. انتخاب مکانی مناسب و در دسترس برای ارایه خدمات مشاوره ای به کارکنان و خانواده های آنان
۳. ارایه مشاوره‌های اعتقادی ، اخلاقی و خانوادگی با رویکرد استحکام بنیان خانواده و ترویج عفاف و حجاب مبتنی بر آموزه‌های اسلامی
۴. استفاده از فرصت محافل و اردوهای خانوادگی برای مشاوره
۵. اطلاع رسانی و بهره‌گیری از فرصت و ظرفیت‌های فضای مجازی در امر مشاوره

برنامه ششم: فضاسازی و تبلیغات محیطی

اقدامات:

۱- فضاسازی و تبلیغات محیطی با استفاده از شیوه‌های اثر بخش و ابزارهای نوین تبلیغی و رسانه‌ای
۲- تهیه و نصب تابلوها، نمادها و ... به صورت هنرمندانه، اثربخش، غیرمستقیم ، کوتاه ، جذاب و برگرفته از آموزه‌های دینی و رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) متناسب با محیط و ماهیت سازمانی برای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب
۳- بروز رسانی و تغییر نوبه‌ای محتوای تابلوها و تعویض نمادها و... حداقل۴مرحله در طی سال
۴- انجام تبلیغات محیطی در مسیرهای پر رفت و آمد، ورودی‌ها و سالن‌های انتظار

برنامه هفتم: حمایت از آثار و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب

اقدامات:

۱- حمایت از آثارعلمی، هنری و فرهنگی با موضوع عفاف وحجاب در بخش: فیلم، انیمیشن، تئاتر، برنامه مستند، نشریه و کتاب، پژوهش، فضای مجازی، سرود، نقاشی، کاریکاتور و.... (حداقل دو اثر)
۲- استفاده از ظرفیت‌های علمی و فرهنگی دستگاه مربوطه، متناسب با نیازهای سازمانی و یا از طریق موسسات تخصصی مردم نهاد
۳- استفاده از هنرمندان و نویسندگان متعهد و متخصصین فعال درعرصه عفاف و حجاب و نیز دستگاه‌های فرهنگی از قبیل، سازمان صدا و سیما، وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، سازمان اوقاف و.... در تامین و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب
۴- تاکید به اثربخشی و جذابیت آثار علمی و فرهنگی، فیلم های کوتاه، بلوتوث، پیامک ، با سوژه‌های خانواده موفق، دختر نمونه، زنان الگو و...
۵- انجام پژوهش‌های کاربردی و بررسی علل و عوامل بدپوششی کارکنان و خانواده‌ها همراه با راه‌کارهای موثر در رفع آن‌ها
۶- ایجاد زمینه اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری در سازمان با موضوع عفاف و حجاب

برنامه هشتم: تشویق و ترغیب

اقدامات:

۱- اعمال تشویقات سازمانی برای کارکنان محجبه و فعال درامور ترویج و گسترش فرهنگ عفاف وحجاب از جمله : اعطای لوح، هدایا و ترفیعات اداری ، اعزام به اردوها و سفرهای زیارتی، سیاحتی و ارایه تسهیلات رفاهی و ورزشی مناسب

۲- تشویق، ترغیب و تسهیل ازدواج کارکنان مجرد توسط مدیران و دیگر کارکنان سازمان

۳- ترغیب بانوان شاغل به انتخاب حجاب برتر و تمجید از افراد متحول شده با تاکید بر پرهیز از اقدامات زمینه‌ساز رفتارهای متظاهرانه

۴- ایجاد ساز و کار مناسب برای حفظ و رعایت عزت و کرامت مراجعین محجبه و اعمال مشوق‌های فردی و موردی

برنامه نهم: ارشاد و راهنمایی متخلفین و متمردین

اقدامات:

۱- تذکر ، راهنمایی و ارشاد کارکنان و مراجعین نسبت به رعایت حدود پوشش و شئونات اسلامی مبتنی بر اصول امر به معروف و نهی از منکر

۲- اطلاع رسانی و نصب تابلو، بنر و تیزر در ورودی‌ها و منظر مراجعین با محتوای رعایت عفاف و حجاب اسلامی

۳- اجرای مفاد دستورالعمل ابلاغی شماره ۱۲/م/۷۵۰۱/۳ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹ سازمان حراست کل کشور به کلیه دفاتر حراست دستگاه‌های اجرایی

۴- تذکر شفاهی و کتبی و معرفی به هیات‌های تخلفات اداری در صورت " عدم رعایت حجاب اسلامی" بر اساس بند۲۰ از قانون تخلفات اداری، مصوبه ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی و ابلاغ رییس جمهور وقت در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۲۲

۵- پرهیز از برخوردهای سلیقه‌ای و غیرمنطقی با افراد بد پوشش و برخورد انضباطی به عنوان آخرین اقدام

۶- تفکیک متخلف ناآگاه و غافل از متمردین و مغرضین در مواجه با افراد بدپوشش

برنامه دهم: نظارت و ارزیابی رعایت عفاف و حجاب

اقدامات :

۱) برقراری نظام هوشمند و منطقی رصد و نظارت بر رعایت عفاف و حجاب در دستگاه ذیربط

۲) ایجاد ضمانت‌های اجرایی مناسب و بازدارنده متناسب با ماهیت سازمان

۳) برگزاری مستمر نشست‌های ارزیابی عملکرد رده های تابعه و ارزشیابی انجام وظایف مربوطه در حوزه عفاف و حجاب

۴) سرکشی برنامه ای و موردی از واحدها و رده های تابعه با تاکید بر اجرای برنامه ها و رعایت ضوابط و مقرارت در حوزه عفاف وحجاب

۵) اختصاص صندوق انتقادات و پیشنهادات در هر دستگاه به منظور بهره‌گیری از نظرات کارکنان و مراجعین

عناوین برنامه‌های درون سازمانی ده گانه ترویج و گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در دستگاه‌های اجرایی ابلاغی ستاد مرکزی صیانت از حریم امنیت عمومی و حقوق شهروندی وزارت کشور

ردیف	عنوان برنامه	حجم ابلاغی سال	میزان شرکت کنندگان	مخاطبان	امتیاز (از ۱۰۰۰)
۱	پایش و بررسی وضعیت عفاف و حجاب	حداقل (۶جلسه) نشست تخصصی (۲ جلسه) شرکت در ستاد مرکزی صیانت	٪۱۰۰	اعضای ستاد صیانت دستگاه	۱۲۰
۲	تدوین وترویج منشور عفاف و حجاب	- تدوین منشور عفاف و حجاب - اطلاع رسانی و آگاه‌سازی -	٪۱۰۰	مدیران و کارکنان	۱۲۰
۳	آموزش و اقناع‌سازی	- برگزاری برنامه آموزشی و تربیتی حداقل ۶جلسه(۲ ساعته) - برگزاری حداقل یک گردهمایی وهمایش	۵۰٪ کارکنان ومدیران ۲۵٪ خانواده ها	کا رکنان ، مدیران وخانواده های آنان	۱۳۰
۴	خدمات فرهنگی، هنری و تبلیغی عفاف و حجاب	- اجرای ۴ برنامه فرهنگی هنری - عرضه بسته های فرهنگی	٪۵۰	کارکنان و خانواده‌های آنان و مراجعین	۱۳۰
۵	خدمات مشاوره‌ای	نیم ساعت در ماه	به ازای ۵٪ کارکنان	کارکنان و خانواده های آنان	۸۰
۶	فضا سازی و تبلیغات محیطی	- یک اثر (هر ۲۰۰ متر) - تغییر نوبه ای تابلوها و... ۴ مرحله در سال	---	کارکنان و مراجعین	۷۰
۷	حمایت از آثار و تولیدات فرهنگی و هنری عفاف و حجاب	۲ اثر در طی سال	بنا به ضرورت	کارکنان و خانواده های آنان	۷۰
۸	تشویق و ترغیب	حداقل یک مرحله	٪۱	کارکنان، خانواده‌ها و مراجعین	۷۰
۹	ارشاد و راهنمایی متخلفین و متمردین	بنا به مورد	---	کارکنان و مراجعین بدپوشش	۸۰
۱۰	نظارت و ارزیابی بر رعایت عفاف و حجاب	- سرکشی از واحد ها و رده های تحت امر حداقل یک مرحله - ارزیابی عملکرد حداقل یک مرحله	٪۱۰۰	اعضای ستاد صیانت دستگاه	۱۳۰